

KIELIOHJELMA

Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden kieliohjelma kattaa varhaiskasvatuksen, perusasteen ja lukio-opetuksen. Kieliohjelma on osa varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmia. Kielikerhot täydentävät kielivalikoimaa varhaiskasvatuksessa, perusasteella ja lukiossa. Kieliohjelman tavoitteena on taata oppilaille laaja ja monipuolinen kielitaito tasapuolisesti kaupungin eri alueilla.

Lasten päivähoidosta annetun lain 2a§:ssä tarkoitettuihin kasvatustavoitteisiin kuuluu myös suomen- tai ruotsinkielisten, saamelaisten, romanien ja eri maahanmuuttajaryhmien lasten oman kielen ja kulttuurin tukeminen yhteistyössä kyseisen kulttuurin edustajien kanssa. Kunnan on lisäksi huolehdittava siitä, että lasten päivähoitoa voidaan antaa lapsen äidinkielenä olevalla suomen-, ruotsin- tai saamenkielellä. Oulun kaupungissa ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta huolehtii ostopalveluna ruotsinkielinen päiväkotijärjestelmä Svenska Barnträdgården i Uleåborg. Lisäksi ruotsinkielistä päivähoitoa on tarjottu kunnallisessa Allinpuiston päiväkodissa.

Mäntylä-Snellman päiväkodissa toimii saamekielinen varhaiskasvatuskerho, joka on tarkoitettu 2-6 -vuotiaille, joista toinen tai molemmat vanhemmat ovat saamelaisia. Lisäksi Mäntylä-Snellman päiväkodissa tarjotaan saamenkielistä kokopäivähoitoa.

Lakisääteisen veloitteen lisäksi kaupungin päiväkodeissa annetaan englannin kielikyöpyä Allinpuiston ja Tuulikellon päiväkodeissa. Yksityisissä päiväkodeissa tarjotaan varhaiskasvatusta ja -opetusta englanniksi ja saksaksi.

Koulujen kielivalintoja koskeva tiedotus, lomakkeet, opetuksen järjestämisen periaatteet ja vapaaehtoisen kielen opiskelun keskeytysohjeet ovat yhtenäiset koko Oulussa. Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisia ja paikallisia opetussuunnitelmia. Alueellinen tasa-arvo taataan niin, että kaikilla oululaisilla oppilaille on realistinen mahdollisuus valita useammasta opiskeltavasta kielestä.

Perusasteella kielen opiskelu voidaan aloittaa leikinomaisesti ja toiminnallisesti 1. ja 2. luokalla. Järjestämistapa voi vaihdella koulukohtaisesti. Varsinainen vieraan kielen opiskelu alkaa 3. luokalla. Valittavana olevat ensimmäiset vieraat kielet voivat olla englanti, saksa, ranska tai venäjä. Tarjonnassa voi olla eroa eri koulualueilla ja niiden sisällä. Kieltä opiskellaan 2+2+2+2+2+3+3 vuosiviikkotuntia.

Kieliryhmä muodostetaan, mikäli tietyn kielen valinnoita on samalla koululla 12 oppilasta. Ryhmiä muodostettaessa tehdään yhteistyötä alueen koulujen kesken. Mikäli huoltaja on antanut valintalomakkeessa suostumuksensa siihen, että oppilas vaihtaa koulua ensimmäisen muun vieraan kielen kuin englannin valinnan vuoksi, tämä huomioidaan ryhmiä muodostettaessa.

Kaikilla perusasteen kouluilla aloitetaan vapaaehtoisen, toisen vieraan kielen opiskelu 5. luokalla. Kieltä opiskellaan 3+3+2+2+2 vuosiviikkotuntia. Alakoulun puolella A2-kieltä opiskellaan 5. ja 6. luokalla kummallakin kolme tuntia. Yksi tunti kummallakin luokalla otetaan oppilaille yhteisistä aineista. Viidennellä luokalla A2-kielen valinnoit käyttävät yhden äidinkieli- ja kirjallisuusopitunnin ja 6. luokan tuntijakoon sisältyvän kolmannen liikuntatunnin A2-kielen opiskeluun. A2-kielen valinta lisää oppilaiden viikoittaista työaikaa yhteensä kahdella tunnilla luokilla 5. ja 6.

Tarjottavia vapaaehtoisia A-kieliä voivat olla espanja, saksa, ranska, ruotsi, venäjä, saame tai englanti (mikäli oppilas opiskelee muuta kuin englantia ensimmäisen vieraana kielenä). Tarjonta voi olla erilainen eri koulualueilla ja niiden sisällä, ja koulujen rehtorit päättävät siitä yhteistyössä aluerehtoreiden kanssa. Kullakin koulualueella tarjotaan kuitenkin vähintään kolmea eri A2-kieltä.

Perusasteella A-kielten ryhmien muodostamisessa sekä alaluokilla että yläluokilla on koulujen välillä yhteistyövelvoite. Yhteistyötä ryhmien muodostamisessa voidaan tehdä muiden ylläpitäjien peruskoulujen kanssa Oulussa. Viidennellä luokalla perustetaan kieliryhmä, mikäli kielen valinnoita oppilaita on vähintään 12. Opetuksen järjestämisen tavasta kunkin oppilaan kohdalta päättävät rehtorit osana 7. luokan oppilaaksi oton menettelyä. Aluerehtorit varmistavat menettelyn A-kielten lukijoiden osalta niin, että jatkumahdollisuus kyseisen kielen opiskeluun seitsemännellä luokalla taataan kaikille.

7. luokalla oppilaalla on kaksi ylimääräistä viikkotuntia, mikäli hän opiskelee toista vierasta kieltä. 8. ja 9. luokalla toisen vieraan kielen tunnit sisältyvät oppilaan valinnaisainetuntimäärään.

Toisen vieraan kielen opetusta voidaan antaa myös etäopetuksena. Oppilaaksi oton ja kuljetusten järjestämisperiaatteissa huomioidaan perusasteella molemmat A-kieliset vaikuttavina tekijöinä.

7. luokalla alkava B1-kieli on ruotsi, mikäli oppilas ei ole aloittanut sen opiskelua A-kielenä. Kieltä opiskellaan 2+2+2 vuosiviikkotuntia.

Valinnaisia 8. luokalla alkavia B2-kieliä voivat olla ranska, saksa, venäjä, espanja, italia tai jokin muu kieli. Koulun on kuitenkin varmistettava jo valinnaisainetta tarjotessaan, että lukiossa on tarjolla opiskelujatkumo kyseiselle kielelle. Ryhmä perustetaan, mikäli kielen valinnoita oppilaita on vähintään 12. Kieltä opiskellaan 2+2 vuosiviikkotuntia. Valinnaisen B2-kielen opetusta voidaan antaa myös etäopetuksena. Kielivalinnaisaineessa voi myös yhdistyä useamman kielen opiskelu.

Perusopetuksessa tarjottavien A- ja B-kielten jatkumo varmistetaan lukioiden kielitarjonnassa. Oppilas voi myös aloittaa uuden kielen opiskelun, B3-kielen. Tästä johtuen lukiokoulutuksessa on kokonaisuudessaan laajempi kielitarjonta kuin perusasteella. Kielitarjonta on koulukohtainen, mutta kieliryhmiä voidaan muodostaa myös lukioiden yhteistyönä. Lukiossa voidaan järjestää myös yksittäisiä kielten kursseja. Vieraiden kielten opetusta voidaan antaa myös etäopetuksena.

Pohjoissaamen kielen opetusta järjestetään sekä perusasteella että lukiossa. Järjestämistapana voi olla myös etäopetus. Oulussa on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävänä opetuksena pohjoissaamen kielen ja saamelaisen kulttuurin opetukseen kaksi tuntia viikossa 0.-9. luokilla. Opetuksessa noudatetaan pohjoissaamen kielen ja saamelaisen kulttuurin opetussuunnitelmaa. Lukio-opinnot suunnitellaan vuosittain lukion opinto-ohjaajien avustuksella pohjoissaamen kielen opiskelusta kiinnostuneiden oppilaiden määrän ja muiden edellytysten mukaisesti.

Maahanmuuttajataustaisille oppilaille tarjotaan mahdollisuuksien mukaan oman äidinkielen opetusta kaksi tuntia viikossa. Opetusryhmä voidaan perustaa, jos ryhmässä on perustamisvaiheessa vähintään neljä oppilasta.

Romanikieltä opetetaan perusopetusta täydentävänä opetuksena kaksi vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-9.

Oulu International School on ainoa englanniksi (CLIL) opetusta tarjoava perusasteen koulu Oulussa. Oulussa on mahdollisuus suorittaa kansainvälinen ylioppilastutkinto (International Baccalaureate). Oulun Lyseon IB-linjalla opiskellaan IB Diploma -tutkintoon johtavaa opiskeluohjelmaa. Oulun Lyseossa opetuskielenä on englanti.

Oulun kaupungin kieliohjelma on voimassa 1.8.2016 asti, jolloin astuu voimaan uusi valtakunnallinen opetussuunnitelma sekä paikalliset opetussuunnitelmat kaikilla vuosiluokilla.